

**ZORAN
PETRUŠIĆ
I
SANJA
RAONIĆ**

slike i
crteži

22. 11. – 5. 12. 2018.

ISO –
Izložbeni salon Izidor Kršnjavi

Zoran Petrušić i Sanja Raonić
slike i crteži

22. 11. – 5.12.2018.

ISO – IZLOŽBENI SALON IZIDOR KRŠNJAVI,
TRG REPUBLIKE HRVATSKE 11,
ZAGREB

pon – pet, 11 – 19 sati

E-MAIL
izlozbenisalon.izidorkrsnjavi@gmail.com

WEB
ss-primijenjenaumjetnostidizajn-zg.skole.hr

FB @isospud

**ŠKOLA PRIMIJENJENE
UMJETNOSTI I
DIZAJNA ZAGREB**

GRAD ZAGREB

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

IZDAVAČ

Škola primijenjene umjetnosti i dizajna,
Zagreb

ZA IZDAVAČA

Filip Pintarić

VODITELJICA

Bernarda Cesar

SAVJET ISO-A

Martina Božić, Marija Juza, Irena Kraševac,
Vinka Mortigjija Anušić, Matej Pašalić,
Filip Pintarić, Ivan Skvrce,
Mirjana Tomašević Dančević

LIKOVNI POSTAV

Zoran Petrušić i Sanja Raonić

STRUČNA PODRŠKA

Igor Modrić

DIZAJN I PRIJELOM

Organizam

TISAK

SKANER STUDIO d.o.o.

NAKLADA

300 primjeraka

Realizaciju izložbe financijski podupire
Vijeće crnogorske nacionalne manjine
Grada Zagreba

Dodatni program:
Vodstva kroz izložbu

ZORAN PETRUŠIĆ I SANJA RAONIĆ

slike i crteži

ŠKOLA PRIMIJENJENE
UMJETNOSTI I
DIZAJNA ZAGREB

22. 11. – 5. 12. 2018.

ISO – Izložbeni salon Izidor Kršnjavi / ŠPUD

Zoran Petrušić

Kao i dosadašnja likovna predstavljanja Zorana Petrušića i izložba najnovijeg ciklusa crteža pod nazivom “Nothing to say”, uvjerila nas je i potvrdila stav da je riječ o umjetniku izuzetnih stvaralačkih sposobnosti, umjetniku u čijoj je neponovljivoj ličnosti sublimirana humana snaga pokretačkog duha koji teži da kroz ideju i njenu realizaciju osvijesti učmalo stanje uma, nijemo i uljuljkano u hiperpotrošačku besmislicu nametnute životne svakodnevice. Kroz svoj autentični izraz, metaforično – ironičnog značenja, Petrušić nam ogoljuje i razotkriva istinu o stanju čovjekovog bića okruženog problemima vremena u kome živimo, alarmantnog otuđenja i razorenih međuljudskih odnosa koji u metežu pomahnitale tehnokratije sve više ugrožavaju humani odnos prema jedinki koja sve više postaje tehnološki rob. Upravo u odnosu na prethodni stav, valjalo bi istaći jedan od suštinskih stavova teorije umjetnosti koji, još od antičnih vremena, potencira i svagda upućuje na osmišljenu istinu bića, odnosno na njenu metafizičku bit. U tom smislu prava umjetnost uvijek propituje problem upravo te istine imanentne slobodnoj, humanoj ljudskoj egzistenciji.

Paradoksalno, nadrealnim potencirajući realno, ili obratno, realnim nadrealno koristeći elemente neohiperrealističkog likovnog postupka, Petrušić vispreno pronalazi način da izrazi ideju, koncept i artikulaciju utemeljenu na egzistencijalnim pitanjima današnjice koje prožima tjeskoba, nespokoj i deprimirajuća klima laži, gubljenja smisla, pa čak i onog najvrjednijeg u čovjeku što nazivamo dušom. Kao i kad je riječ o njegovom slikarstvu, Petrušić i u crtežu, u prvi plan postavlja upravo ideju, a preko nje i sopstveni stav, potkrepljujući ga specifičnim estetskim doživljajem zasnovanim na osobenim pikturalnim likovnim elementima. Na prvi pogled može se, kao *privid*, učiniti da je za umjetnika bitniji pristup temi slike kao predmetu analize, u odnosu na njen neposredni, čulni doživljaj, mada i u drugom postiže nesvakidašnji efekat. Hirovitom slobodom imaginacije, ali i istovremenom kontrolom svijesti, umjetnik uspješno spaja ova dva složena postulata slike – ideja, autentično osmišljena i likovno izražena, paralelno živi svoj svijet, istovremeno težeći da uspostavi vezu sa sviješću posmatrača. Kao da

tema, i njena realizacija do zadnjeg atoma prožimaju njegovu kreativno biće, ali i obratno, neiscrpna snaga stvaralačkog duha osmišljava svaki detalj njegove slike: liniju, formu, oblik, pokret, boju, prostor, atmosferu...

Pred Petrušićevim crtežima ostajemo zbunjeni i poraženi u saznanju da je ljepota zauzdana, da je obesmišljeno humano nasljeđe («Untitled for now«, »Revelation«, »I dont know«, »Things thinks day first«, »Unknown drawing«), razapeta ljudskost («Twen brothers«, »FY«), vjera («Sant Eaters«), ljubav («House of joy«)... da duša stanuje u praznini («Dream of a whore«, »Inbox«), da je borba zaludna («I save the world today«...), dok paklena slutnja razara toplinu doma, da nedostaje riječ, da se nema šta reći («Nothing to say«), da ratne uniforme i oznake bilo koje vrste stiču važnost, dok nemušta sijenka beznađa titra svuda oko nas... Svaki izloženi rad Zorana Petrušića predstavlja neku vrstu opomene, dok se ironija rasplinjava pred nečujnim vapajem za povratkom duši, dobroti, relaciji, ljepoti, čovjekoljublju, slobodi, istini, riječi... Predstavlja emanaciju buntovnog, nestabilnog duha u stalnom traganju i istraživanju. Zato u ovom današnjem vremenu, vremenu prepunom izazova, preplavljenom brutalnošću i poremećajem kriterijuma vrijednosti, u kome je svijest konstantno kontaminirana prevarom, megalomanskom pohlepom, lažima i zlom, možda jedino angažovana umjetnost nosi u sebi iskru smisla i potencijalne moći. Jer, odjek poruka izrečenih upravo umjetničkim sredstvima oduvijek je bio posebno snažan ostavljajući za sobom eho koji traje vjekovima. Zato, izuzev vizuelnih vrijednosti, Petrušićev likovni postupak uključuje jednu od najznačajnijih dimenzija koje angažovano slikarstvo uopšte može posjedovati, a to je da pokrene u čovjeku njegovu vlastitu upitnost, da ga postavi pred pitanjem smisla i neophodnog preispitivanja, te povratka njegovom pravom, istinskom smislu i suštini. Kroz tu prizmu prelama se i Pikasov stav o neophodnosti stvaranja neprihvatljivih slika, da bi i na taj način primorali ljude da shvate u kakvom čudnom svijetu žive.

Najčešće intelektualno hermetičan, ali i ironično duhovit u svojim aluzijama, ovaj rijetko inventivan umjetnik kroz različitost konkretnih predmetnih asocijacija i njihovih međusobnih relacija konstantno potvrđuje raskošni dijapazon svojih ideja, vrcavost mašte, kao i

bogatstvo sintetičkih kombinatorika uspjevajući na osoben način da razigra tkivo crteža/slike. Kroz tipično modernističke anomalije koje se očituju u emotivnoj hladnoći, (auto)destrukciji humanog, kao i u čudnovatoj korelaciji između predmeta gdje ističe i potencira fragmentarnost, Petrušićev crtež/slika kao da prevazilazi sebe, postaje verifikovana nemogućnost, te metaforično rađa suprotan efekat, oživljavajući davno ukorijenjene, humane potencijale ljudskog bića.

Kao što se može vidjeti i kroz predstavljenu izložbu, likovno djelo Zorana Petrušića konstantno doživljava transformacije izvan opšte istorijskih i recentnih likovnih zbivanja posljednjih decenija, održavši i sačuvavši sopstveni, nezavisan tok i autentični razvoj. Samim tim ono nadilazi regionalne, ili geografske okvire, uključujući se u one umjetničke tokove koji slikarstvu pridaju univerzalni egzistencijalni značaj.

mr Lucija Đurašković

Zoran Petrušić rođen je 1966. godine u Titogradu gdje je završio gimnaziju, odsjek za dizajn. Diplomirao je 1993. na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju, odsjek slikarstvo, u klasi profesora Dragana Karadžića.

Član je, od 1996. godine, Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore. Bavio se i pedagoškim radom, a posljednjih godina djeluje kao samostalni umjetnik. Živi u Risnu.

Izlagao je na velikom broju samostalnih i grupnih izložbi u Crnoj Gori i inozemstvu. Između ostalog, u Miamiju, New Yorku, Barceloni, Rimu, Milanu, Mantovi, Soncinu, Veneciji, Dubrovniku, Puli, Vodnjanu, Kotoru, Budvi, Perastu i Podgorici.

Dobitnik je nagrada za slikarstvo na Podgoričkom likovnom salonu 1998. i 2004. godine, nagrade na Crnogorskom likovnom salonu "13. novembar" 2009. Nagrađen je i za najbolji rad na izložbi "Kotorski vizuelni umjetnici" 2014., a dobitnik je i nagrade Caravaggio na izložbi Art Expo Rome 2017., te specijalne nagrade u Milanu 2017., kao i priznanja i nagrade na Art Expo Venezia 2018.

Kontakt: zoranpetrusic66@gmail.com

253, 107 x 80 cm, ulje na platnu

BLUE ANGEL, 133 x 93 cm, ulje na platnu

KUNST MACHT FREI, 158 X 103 cm, ulje na platnu

KRAFT DURCH FREUDE, 65 X 105 cm,
ulje na platnu

MICKEY, WELCOME TO MONTENEGRO,
90 X 66 cm, ulje na platnu

PAIN T(H)ING, 145 x 100 cm, ulje na platnu

SMKD, 45 x 38 cm, kolaž

SAY!!!, 64 x 60 cm, ulje na platnu

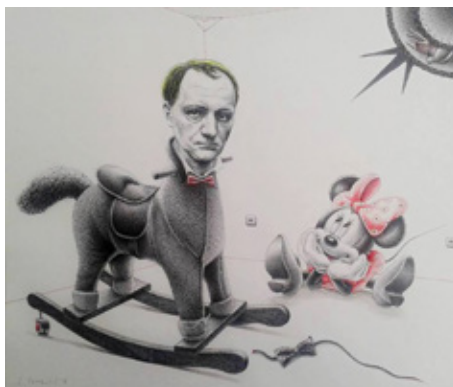
DREAM OF A WHORE, 41 X 29 cm, ulje na platnu

SAINT EATERS, 20 X 25 cm, crtež

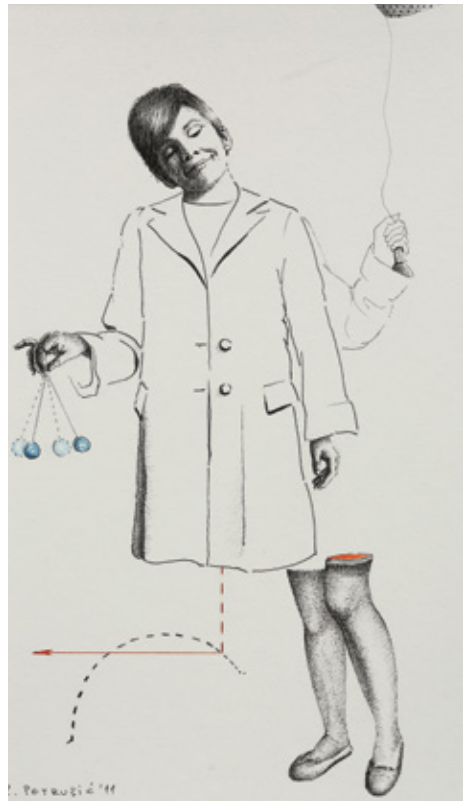
THIS MORNING MY ROSES FLOURISHED,
24 x 25 cm, crtež

UNTITLED FOR NOW, 55 X 49 CM, crtež

REVELATION, 31 X 17 cm, crtež

SUMMERTIME, 40 X 23 cm, crtež

Sanja Raonić

Umijeće izražavanja jezikom likovnosti je osvojena vještina likovnog stvaraoca. To je moćan alat kojim se ostvaruje komunikacija sa čovjekom na svim nivoima njegovog postojanja. U tom smislu, svaku priliku koja mi daje mogućnost da predstavim svoj rad, smatram darivanjem. Vjerujem u trojstvo stvaraoca, djela i posmatrača. Smatram ga snažnim, jer ono što ovaj dijalog oslobađa jeste istina u koju vjerujem.

Čikluse FEMALE i FACE svodim na formulaciju FEMALE FACE... LICE ŽENSTVENOSTI... ŽENSKOSTI... ŽENA.

Kombinujem crtačke tehnike na papiru ili kartonu (tuš u boji, olovka, presovani ugljen), ali se poigravam i sa slikarskim medijima (akrilna boja, uljana boja na platnu), čime poništavam granice između dva načina likovnog izražavanja.

Crtež u slici ili slika u crtežu je moja volja i moj ples.

Ne bih bila iskrena ako bih rekla da se ne obraćam posmatraču. Mogla bih čitav proces da mistifikujem i govorim o intelektualno emotivnim naviranjima i previranjima. Naravno da imam potrebu da privučem pažnju, ali ne šaljem poruke. Razmišljam o egzistenciji estetike u njenom neoskrnavljenom identitetu. Plaši me ignorisanje istine da ljudi ne žive estetiku. Ona je odavno prestala da bude elemenat dobrog vaspitanja i obrazovanja. Estetika žene u njoj sveobuhvatnosti je ono u čemu pronalazim identifikaciju i kao svaralac i kao čovjek i kao žena. Taj temperamentni kolorit je bezvučni vrisak kojim valjda pozivam na malo pažnje.

Lako je biti žena. Lako je biti žena koja želi da stvara. Ako bih i pomislila drugačije, priznala bih kapitulaciju. Žena svojim postojanjem nosi ljepotu koja nije porediva. Ipak, živimo vrijeme egzistencijalnog haosa i sve je postalo instant. Instant žena. Brzo pakovanje. Obavlja sve potrebne funkcije. Ja na ulici tražim ženu koja ispod svih nametnutih tripova kroz koje dnevno mora da protrči ipak miriše na ženstvenost.

Sanja Raonić rođena je 1970. godine u Podgorici gdje je završila gimnaziju (odsjek za dizajn).

1991. godine upisala je FLU na Cetinju, odsjek za slikarstvo, a diplomirala u junu 1995. u klasi profesora Dragana Karadžića. Tokom studija bila je stipendista Ministarstva prosvjete Crne Gore.

Od 2002. godine redovan je član ULUGG.

Izlagala je na više grupnih i samostalnih izložbi (Dubrovnik, Rijeka, Podgorica, Kotor, Bar, Nikšić, Budva).

Saradjivala je, kao ilustrator, na projektu FASHION INTELLIGENCE / Acting Book. Knjiga je nastala pod pokroviteljstvom fondacije Gianfranco Ferre i predstavljena je na promociji u Milanu u novembru 2016. godine.

Učestvovala je i na više likovnih kolonija (Kumanovo, Kičevo, Morinj). Živi i stvara u Podgorici.

Kontakt: raonic.sanja@gmail.com

VAŽNIJE SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 2000. Crteži “Glave u parlamentu”, prostor napuštenog Vatrogasnog doma u Podgorici
Organizator izložbe FONDACIJA MONTENEGRO MOBIL ART
- 2014. Crteži i slike “Female”, Gradska galerija, Kotor
- 2014. Crteži i slike “Artist-in-Residence”, Hotel Ramada, Podgorica
- 2016. Prostor za umjetnost, Societe Generale Grupa, Podgorica
- 2016. Slike i crteži “Female Face / FF” , Galerija QUEEN / Hotel The Queen of Montenegro, Bečići
- 2016. Crteži “Female Face/ FF”, Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša, Stari grad Budva.
- 2017. Slike i crteži “Female Face/ FF” , Blues Bar, Podgorica
- 2015. XX Internacionalni TV Festival Bar-FLASH MOB “Čvor”-Ilustracije
- 2016. FASHION INTELLIGENCE, ActingBook-Ilustracije, Milano

VAŽNIJE GRUPNE IZLOŽBE

- 2004. Tradicionalna izložba ULCC, Umjetnički paviljon, Podgorica
- 2010. Izložba slika i crteža “JESI TU”?, Gradska galerija, Kotor
- 2013. Mali format, Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša, JU “Muzeji, galerija i biblioteka” Budva
- 2014. Mali format, Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša, JU “Muzeji, galerija i biblioteka” Budva
- 2015. Mali format, Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša, JU “Muzeji, galerija i biblioteka” Budva
- 2015. Drugi salon likovnih pedagoga Podgorice, ART galerija, Podgorica
- 2016. Savremena crnogorska umjetnost, Galerija “Juraj Klović”, Rijeka
(Izložbu je organizovao Savez Crnogoraca Hrvatske i Zajednica Crnogoraca Primorsko-goranske županije u saradnji sa Hrvatskim društvom likovnih umjetnika Rijeka)
- 2016. Izložba slika i skulptura “SUMMER 2016”, Sentido Tara Hotel, Bečići
- 2016. Savremena crnogorska umjetnost , “Flora” galerija, Dubrovnik
- 2016. “Ženska priča”, Hotel Ramada, Podgorica
- 2017. DIJALOG KULTURA KROZ MODNI IDENTITET – grupa Fashion Intelligence/Tehnolis, Nikšić
- 2017. Treći salon likovnih pedagoga Crne Gore – ART galerija, Podgorica
- 2017. Mali format, Spomen dom Stefan Mitrov Ljubiša, JU “Muzeji, galerija i biblioteka” Budva
- 2017. Savremena crnogorska umjetnost – Galerija KONCEPT ART SPACE, Podgorica

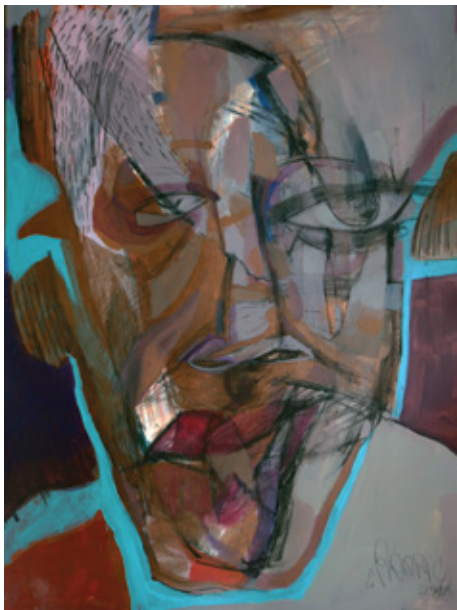
Radovi iz ciklusa Female Face

40 x 60 cm, crtež, kombinirana tehnika

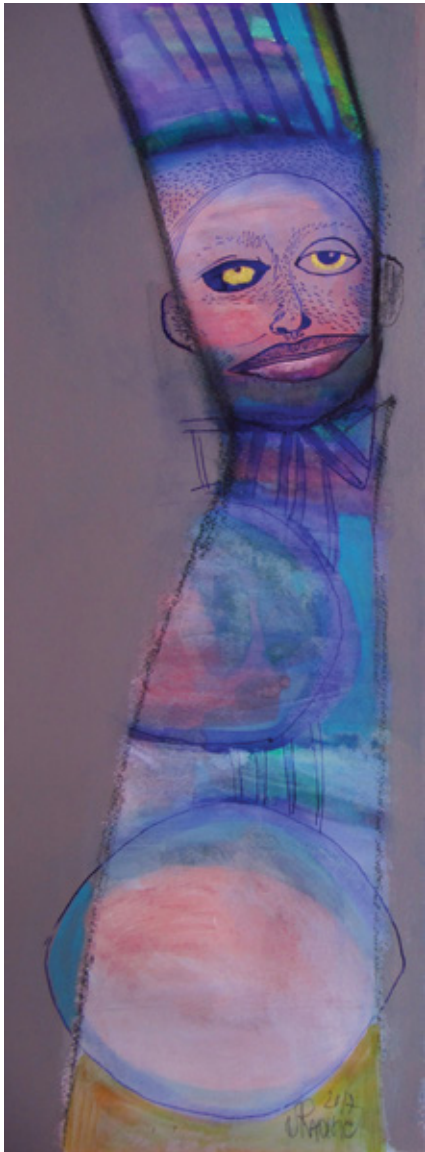
40 x 60 cm, crtež, kombinirana tehnika

80 x 60 cm, crtež, kombinirana tehnika

50 x 35 cm, ulje na platnu

50 x 18 cm, crtež, kombinirana tehnika

60 x 20 cm, ulje na platnu

80 x 60 cm, ulje na platnu

60 x 70 cm, ulje na platnu

